

PADOMES IETEIKUMS

(2017. gada 11. jūlijs)

par Spānijas 2017. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Spānijas 2017. gada stabilitātes programmu

(2017/C 261/08)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu⁽¹⁾ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību⁽²⁾, un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Komisija 2016. gada 16. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, iezīmējot 2017. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada sākumu. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes apstiprināja 2017. gada 9. un 10. marta Eiropadome. Komisija 2016. gada 16. novembrī, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Spānija bija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku, ko apstiprināja 2017. gada 9. un 10. marta Eiropadome. Padome 2017. gada 21. martā pieņēma ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ("ieteikums par eurozonu")⁽³⁾.
- (2) Ņemot vērā to, ka Spānija ir dalībvalsts, kuras valūta ir euro, un ekonomiskajā un monetārajā savienībā starp ekonomikām ir cieša savstarpējā saikne, Spānijai būtu jānodrošina pilnīga un savlaicīga ieteikuma par eurozonu īstenošana, kā tas ir atspoguļots 1.–3. ieteikumā turpmāk.
- (3) 2017. gada ziņojums par Spāniju tika publicēts 2017. gada 22. februārī. Tajā tika izvērtēti Spānijas panākumi attiecībā uz to, kā tiek īstenoti Padomes 2016. gada 12. jūlijā pieņemtie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, turpmākie pasākumi, kas veikti pēc iepriekšējos gados pieņemtajiem konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem, un Spānijas progress virzībā uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu. Tajā bija ietverts arī padziļināts pārskats, kurš veikts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu un kura rezultāti arī tika publicēti 2017. gada

⁽¹⁾ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.

⁽³⁾ OV C 92, 24.3.2017., 1. lpp.

22. februārī. Komisijas veiktā analīze ļauj secināt, ka Spānijā ir makroekonomikas nelīdzsvarotība, kurai ir pārrobežu nozīme. Konkrētāk – tekošā konta pārpalikums samazina Spānijas neto ārējās saistības, taču tās joprojām ir diezgan lielas un pakļauj valsti izmaiņām tirgus noskaņojumā. Privātā sektora parāds ir ievērojami samazinājies, jo īpaši uzņēmumu gadījumā, taču mājsaimniecību parāds vēl aizvien ir augsts. Ekonomikas izaugsme ir kļuvusi par galveno dzinuli parāda samazināšanai, taču fiskālās stabilitātes riski vidējā termiņā saglabājas augstā līmenī. Īpaši svarīgi ir rīkoties, lai samazinātu risku, ka nelīdzsvarotība nelabvēlīgi ietekmēs Spānijas ekonomiku un – ņemot vērā valsts lielumu un pārrobežu nozīmi – ekonomisko un monetāro savienību. Finanšu sektors ir turpinājis saglabāt augstu stabilitātes līmeni, ko veicina šajā sektorā notiekošā pārstrukturēšana, nelielās finansēšanas izmaksas un ekonomikas atlabšana. Pēdējos gados ir vērojams spēcīgs darbvietu skaita pieaugums, un bezdarba līmenis ir strauji samazinājies, taču vēl aizvien ir ļoti augsts. Darba tirgus reformas un algu pieauguma ierobežošana pēdējos gados ir būtiski sekmējušas jaunu darbvietu noturīgu izveidi un konkurētspējas uzlabošanu.

- (4) Spānija 2017. gada 28. aprīlī iesniedza savu 2017. gada valsts reformu programmu un 2017. gada 29. aprīlī – savu 2017. gada stabilitātes programmu. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās tika izvērtētas vienlaikus.
- (5) Attiecīgie konkrētai valstij adresētie ieteikumi ir iekļauti Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondi) 2014.–2020. gadam plānošanā. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013⁽¹⁾ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Komisija ir sniegusi papildu norādes par to, kā tā izmantotu minēto noteikumu norādēs par to pasākumu piemērošanu, kuri saista ESI fondu efektivitāti ar pareizu ekonomikas pārvaldību.
- (6) Spānija šobrīd ir Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā. 2017. gada stabilitātes programmā Spānija plāno līdz 2018. gadam novērst pārmērīgo deficītu atbilstīgi Padomes 2016. gada 8. augusta Lēmumam, ar ko Spānijai pieprasa veikt pasākumus budžeta deficīta samazināšanai, kuru uzskata par nepieciešamu, lai novērstu pārmērīga budžeta deficīta situāciju ("Padomes 2016. gada 8. augusta Lēmums"). Tiek plānots, ka nominālais deficīts turpinās samazināties, 2020. gadā sasniedzot 0,5 % no IKP. 2017. gada stabilitātes programmā izklāstīto izdevumu prognozēs ir ņemta vērā iespējamo saistību realizēšanās autoceļu jomā un finanšu nozarē; minētās saistības sasniedz gandrīz 0,4 % no IKP 2017. gadā un 0,2 % no IKP 2018. gadā. 2017. gada stabilitātes programmas darbības laikā netiek plānots sasniegt vidēja termiņa budžeta mērķi – līdzsvarotu budžeta stāvokli strukturālā izteiksmē. Prognozēts, ka pārrēķinātā strukturālā bilance⁽²⁾ 2020. gadā sasniegs -1,9 % no IKP. 2017. gada stabilitātes programmā prognozēts, ka valdības parāda attiecība pret IKP 2017. gadā samazināsies līdz 98,8 %, 2018. gadā – līdz 97,6 %, savukārt 2020. gadā – līdz 92,5 %. 2017. gada stabilitātes programmas makroekonomiskie pieņēmumi ir ticami līdz 2018. gadam, savukārt attiecībā uz laikposmu pēc tam tie kļūst nedaudz optimistiski. Plānotā mērķu sasniegšana kopumā joprojām ir atkarīga no labām ekonomikas attīstības perspektīvām, kas tomēr ir pakļautas riskiem. Citi riski fiskālo mērķu sasniegšanai ir saistīti ar neskaidrību par nesen īstenoto nodokļu pasākumu ietekmi. Turklāt, pieņemot, ka iespējamās saistības (kuras nav iekļautas Komisijas 2017. gada pavasara prognozē) realizējas, programma ir atkarīga no ievērojami lielākas izdevumu ierobežošanas 2017. un 2018. gadā, nekā paredzēts Komisijas prognozē. Visbeidzot, pasākumi, kas vajadzīgi, lai veicinātu plānoto deficīta mērķu sasniegšanu 2018. gadā, vēl nav precizēti.
- (7) Padome 2016. gada 8. augustā pieprasīja Spānijai līdz 2018. gadam novērst pārmērīgu budžeta deficīta situāciju un jo īpaši samazināt vispārējās valdības budžeta deficītu 2016. gadā līdz 4,6 % no IKP, 2017. gadā – līdz 3,1 % no IKP un 2018. gadā – līdz 2,2 % no IKP. Pamatojoties uz Komisijas atjaunināto 2016. gada pavasara prognozi, šis vispārējās valdības bilances uzlabojums tika uzskatīts par atbilstošu strukturālās bilances pasliktinājumam par 0,4 % no IKP 2016. gadā un uzlabojumam par 0,5 % no IKP gan 2017., gan 2018. gadā. 2016. gadā Spānijas nominālais deficīts bija 4,5 % no IKP, kas ir nedaudz zem Padomes 2016. gada 8. augusta Lēmumā noteiktā. Saskaņā ar Komisijas 2017. gada pavasara prognozi paredzams, ka nemainīgas politikas gadījumā nominālais deficīts

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁽²⁾ Cikliski koriģētā bilance, atskaitot vienreizējus un pagaidu pasākumus, ko Komisija pārrēķina, izmantojot vispārpieņemtu metodoloģiju.

2017. gadā samazināsies līdz 3,2 % no IKP un turpinās samazināties 2018. gadā – līdz 2,6 % no IKP, kas attiecīgi par 0,1 % un 0,4 % no IKP pārsniedz 2017. gada stabilitātes programmā izklāstītos un Padomes noteiktos nominālā deficīta mērķus. Atšķirībā no 2017. gada stabilitātes programmas šajā prognozē netiek pieņemts, ka realizēsies iepriekš minētās iespējamās saistības. Paredzams, ka 2016. un 2017. gadā kumulatīvie fiskālie centieni tiks par mata tiesu īstenoti, savukārt nemainīgas politikas gadījumā tiek prognozēts, ka 2018. gadā tie nesasnies Padomes 2016. gada 8. augusta Lēmumā prasīto apmēru. Turklāt Padome 2016. gada augustā lūdza Spāniju veikt pasākumus savas fiskālās sistēmas uzlabošanai, taču 2017. gada stabilitātes programmā nav informācijas par plāniem, kuru mērķis ir stiprināt Likumā par stabilitāti iekļautā izdevumu noteikuma ieguldījumu publisko finanšu stabilitātē. Kopumā Padome uzskata, ka būs vajadzīgi turpmāki pasākumi, jo īpaši 2018. gadā, lai ievērotu Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus un jo īpaši Padomes 2016. gada 8. augusta Lēmuma nosacījumus.

- (8) Spānijai joprojām trūkst skaidra un saskaņota publiskā iepirkuma politikas satvara, kas nodrošina atbilstību tiesību aktiem un augstu konkurences un ekonomiskās efektivitātes līmeni, ko panāktu, izmantojot efektīvus *ex ante* un *ex post* kontroles mehānismus un nodrošinot lielāku pārredzamību un koordināciju līgumslēdzējās iestādēs un struktūrās visos valdības līmeņos. 2017. gadā valdība ir nākusi klajā ar dažiem pasākumiem, kuri uzlabotu publiskā iepirkuma uzraudzības sistēmu un pašlaik gaida parlamenta apstiprinājumu.
- (9) Spānija ir guvusi panākumus cīņā pret korupciju, jo īpaši attiecībā uz administratīvo lēmumu pieņemšanas procesa pārredzamību, konkrētāk – tā ir ieviesusi tiesību aktus par partiju finansējuma pārredzamību, aktīvu atklāšanu un interešu konfliktiem. Uzsvars tagad tiek likts uz šo pasākumu īstenošanu. Tomēr, neraugoties uz to, ka ir pieaudzis vietēja un reģionāla līmeņa korupcijas lietu izmeklēšanas skaits, šajos valdības līmeņos nav izstrādātas individuāli pielāgotas un preventīvas stratēģijas korupcijas risku mazināšanai, kā arī nav ieviesta kopīga, dažādus valdības līmeņus aptveroša preventīva stratēģija. Vēl nav veikti specifiski turpmāki pasākumi attiecībā uz tādām citām nepilnībām kā, piemēram, trauksmes cēlēju aizsardzībai paredzētu tiesību aktu nepilnības, nesen izveidotā interešu konfliktu novēršanas biroja neatkarības pakāpe un lobēšanas regulējuma trūkums. Vēl viens jautājums attiecas uz ilgstošām tiesas procedūrām korupcijas lietās. 2015. gadā tika grozīts Kriminālprocesa likums, lai ierobežotu izmeklēšanām atvēlēto laiku un samazinātu kriminālprocesa nepamatotu kavēšanos. Tomēr tas varētu palielināt risku, ka procesuālie termiņi nav pietiekami sarežģītu korupcijas lietu apstrādei, ja noteikumi, ar kuriem piešķir atļaujas laikposmus pagarināt, izrādīsies restriktīvi.
- (10) Neraugoties uz to, ka PVN standarta likme atbilst Savienības vidējam rādītājam un PVN iekasēšanas atšķirības ir zemā līmenī vai pazeminās, Spānijas ieņēmumi no PVN ir salīdzinoši mazi. Tas galvenokārt skaidrojams ar to, ka Spānija dažādiem izstrādājumiem un pakalpojumiem plaši piemēro atbrīvojumus vai samazinātas likmes. Rezultātā Spānijā 2014. gadā bija Savienībā vislielākās PVN politikas radītās atšķirības (59 % salīdzinājumā ar Savienības vidējo rādītāju, kas ir aptuveni 44 %). Līdzīgā kārtā arī Spānijas ieņēmumi no vides nodokļiem ir vieni no mazākajiem Savienībā, neraugoties uz dažiem pasākumiem, kas veikti pēdējos gados, galvenokārt enerģētikas nozarē. Piesārņojuma un resursu izmantošanas aplikšana ar nodokļiem var palielināt ieņēmumus un radīt būtiskus ieguvumus sociālajā un vides jomā. Regulējumā pastāv arī atšķirības, kas reģionālajā līmenī rada neviendabīgu pieeju dažiem vides nodokļiem. Attiecībā uz izdevumiem valdība ir uzdevusi Spānijas neatkarīgajai fiskālajai iestādei AIReF veikt izdevumu pārskatīšanu, kas aptver visus vispārējās valdības līmeņus. Šī pārskatīšana var palīdzēt apzināt jomas, kurās izdevumu vajadzības var apmierināt, efektīvāk izmantojot resursus.
- (11) Pēdējos gados ir vērojams spēcīgs darbvietu skaita pieaugums, ko sekmē darba tirgus reformas un algu pieauguma ierobežošana. Bezdarba līmenis ir strauji samazinājies, taču joprojām ir viens no augstākajiem Savienībā, jo īpaši jauniešu un mazkvalificētu personu vidū, radot risku, kas šie cilvēki attālinās no darba tirgus. Gandrīz puse bezdarbnieku ir bez darba vairāk nekā gadu. Spānija veic pasākumus, lai atbalstītu jauniešus, jo īpaši paplašinot shēmas "Garantija jauniešiem"⁽¹⁾ atbilstības kritērijus, un lai palielinātu individuālo atbalstu, ko saņem ilgstoši bezdarbnieki. Šo pasākumu efektivitāte ir arī atkarīga no reģionālo valsts nodarbinātības dienestu darbības rezultātiem. Pastāv iespējas pastiprināt šo dienestu sadarbību ar sociālajiem dienestiem, lai uzlabotu lielāka apmēra pakalpojumu sniegšanu darba meklētājiem, jo īpaši ilgstošiem bezdarbniekiem un personām, kuras piedalās ienākumu garantēšanas shēmās. Vienlaikus varētu uzlabot valsts nodarbinātības dienestu sadarbību ar darba devējiem, jo īpaši palielinot nodarbinātības dienestu piedāvāto vakancu īpatsvaru.
- (12) Pagaidu nodarbinātības īpatsvars Spānijā ir viens no augstākajiem Savienībā, un daudziem pagaidu darba līgumiem ir ļoti īss termiņš. Rādītāji, kas raksturo pāreju no pagaidu uz pastāvīgiem līgumiem, ir ļoti zemi salīdzinājumā ar Savienības vidējo līmeni. Plašā pagaidu līgumu izmantošana iet kopsolī ar mazāku ražīguma pieaugumu (tostarp

⁽¹⁾ Padomes Ieteikums (2013. gada 22. aprīlis) par garantijas jauniešiem izveidi (OV C 120, 26.4.2013., 1. lpp.).

tādēļ, ka ir mazāk iespēju piedāvāt apmācību darbavietā), sliktākiem darba apstākļiem un augstāku nabadzības risku. Šķiet, ka nesenās darba tirgus reformas zināmā mērā ir pozitīvi ietekmējušas to, ka ir samazinājusies segmentācija starp pastāvīgiem un pagaidu līgumiem, un šobrīd notiekošā darba inspekciju pastiprināšana dod pozitīvus rezultātus pagaidu darba līgumu ļaunprātīgas izmantošanas nepieļaušanā. Tomēr dažas Spānijas darba tirgus iezīmes joprojām varētu atturēt no pieņemšanas darbā ar pastāvīgiem līgumiem, tostarp neskaidrība, kas pastāv juridiska strīda gadījumā pēc atlaišanas no darba, kā arī salīdzinoši lieli atlaišanas pabalsti, kuri tiek maksāti darba ņēmējiem ar pastāvīgiem līgumiem. Turklāt darbā pieņemšanas stimulu sistēma vēl aizvien ir sadrumstalota un nav efektīvi vērsta uz to, lai sekmētu beztermiņa nodarbinātību. Kaut arī Spānija nesen – pēc 2014. gadā panāktās vienošanās starp valdību un sociālajiem partneriem – izveidoja darba grupu nodarbinātības kvalitātes jautājumos, Spānija vēl nav izstrādājusi visaptverošu plānu darba tirgus segmentācijas apkarošanai.

- (13) Ienākumu garantiju shēmu attiecināmības nosacījumi, kā arī saikne starp aktivizēšanu un aizsardzību joprojām atšķiras dažādu reģionu un shēmu starpā. Ienākumu garantiju noteikumos nav ietvertas atsevišķas neaizsargātās grupas. Shēmu ierobežotā efektivitāte ir daļēji izskaidrojama ar lielām reģionālo minimālo ienākumu shēmu atbilstības un piekļuves nosacījumu atšķirībām, kā arī ar to, ka valsts mēroga pabalstu sistēma ir sadalīta vairākās shēmās, kas pievēršas dažādām darba meklētāju kategorijām un ko pārvalda dažādas pārvaldes struktūras. Sadrumstalotība rada tā atbalsta pārtrauktību, ko piešķir personām, kurām tas vajadzīgs, un kavē integrētu risinājumu īstenošanu. Reaģējot uz daudzajām problēmām, pašlaik tiek veikts pētījums, kura mērķis ir novērtēt valsts un reģionālā mēroga ienākumu atbalsta shēmu efektivitāti. Ģimenes pabalsti nav pienācīgi mērķorientēti. Turklāt, ņemot vērā nodokļu kredītu ietekmi, nodokļu atvieglojumu sistēma kopumā ir nedaudz regresīva. Papildus tam bērnu aprūpes iespēju izmantošana būtiski palielinās tad, ja pieaug ģimenes ienākumi, kas norāda uz to, ka vecāki ar maziem ienākumiem saskaras ar šķēršļiem šo iespēju izmantošanā. Ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu sniegšana uzlabojas, taču atšķiras atkarībā no reģiona, un pašreizējās vajadzības vēl aizvien nav apmierinātas.
- (14) Vāji izglītības rezultāti negatīvi ietekmē ražīguma pieauguma ilgtermiņa potenciālu Spānijā. Neraugoties uz būtiskiem uzlabojumiem pēdējos gados, priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītājs joprojām ir viens no augstākajiem Savienībā. Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītāji un skolēnu rezultāti dažādos reģionos ievērojami atšķiras, jo īpaši pamatprasmju gadījumā. Skolotāju apmācība un individuāls skolēnu atbalsts ir vieni no aspektiem, kas veicina sekmīgu izglītību skolās, kuras atrodas labus rezultātus uzrādošos reģionos. Spānijā ir otrs augstākais klašu atkārtotības rādītājs Savienībā, kas palielina risku priekšlaicīgi pārtraukt mācības skolā, samazina izredzes sasniegt iecerēto un palielina izglītības izmaksas. Terciārās izglītības ieguvēju nodarbinātības līmenis joprojām ir salīdzinoši zems. Nelielā studentu un akadēmiskā personāla mobilitāte, ierobežotās stažēšanās iespējas, stimulu trūkums un augstskolu pārvaldības neelastība vēl aizvien ir šķēršļi, kas kavē sadarbību ar uzņēmumiem izglītības vai pētniecības jomā.
- (15) Lai sekmētu ražīgumu un konkurētspēju, Spānijai par labu nāktu turpmāka pētniecības un inovācijas veicināšana. Tomēr inovācijas rezultāti pasliktinās un tagad ir zemākā līmenī nekā 2007. gadā, savukārt valsts atpalcība no Savienības vidējā rādītāja laika gaitā ir palielinājusies. Vāji rezultāti inovācijas jomā sakrīt ar privāto pētniecības un izstrādes izdevumu samazināšanos un norāda uz trūkumiem pētniecības un inovācijas pārvaldības satvarā. 2017. gada sākumā darbību ir sākusi Valsts pētniecības aģentūra, kas atbild par centrālās valdības piešķirtā pētniecības un inovācijas finansējuma pārvaldību. Līdz šim nav ieviesta atbalsta programmu budžetu sistemātiska daudzgadu plānošana. Arī atbalsta programmu efektivitāte netiek sistemātiski izvērtēta, lai uzlabotu šo programmu struktūru un īstenošanu. Stimulu trūkuma un augstskolu pārvaldības neelastības dēļ arī publiskā un privātā sektora sadarbība joprojām ir vāja, un pētnieku mobilitāte starp publisko un privāto sektoru ir zema. Koordinācija starp dažādiem valdības līmeņiem nav optimāla, kā rezultātā valsts un reģionālās politikas virzienos nav pilnīgas sinerģijas.
- (16) Šķiet, ka Spānijas mazo uzņēmumu ražīgums ir ievērojami zemāks par salīdzināmu uzņēmumu ražīgumu citās lielās dalībvalstīs. Ņemot vērā mazo uzņēmumu izplatību Spānijā, tas būtiski ietekmē ražīgumu ekonomikā kopumā. Tāpēc, mazinot šķēršļus uzņēmumu izveidei, darbībai un izaugsmei, palielinātos investīcijas un ražīgums. Spānijas valdība pēdējos gados pieņēma vairākus pasākumus, kuru mērķis ir atvieglot uzņēmumu dibināšanu un izaugsmi. Šo reformu konsolidēšana un pilnīga īstenošana ir ļoti svarīga, lai pilnībā gūtu labumu no tām. 2013. gadā pieņemtais tirgus vienotības likums ir sekmējis to, ka tiek samazinātas papildu izmaksas, ko uzņēmējiem rada uzņēmējdarbības normu būtiskās atšķirības un pārklāšanās dažādos reģionos. Tas, ka uzņēmumi aizvien biežāk izmanto šajā likumā paredzēto sūdzību izskatīšanas mehānismu, lai tirgus piekļuves šķēršļu gadījumos meklētu tiesisko aizsardzību, norāda uz nepieciešamību, iespējams, vēl vairāk vienkāršot licencēšanas procedūras. Jāpieņem lielākas pūles, lai panāktu koordināciju starp attiecīgajām valsts pārvaldes iestādēm, tostarp nozaru konferenču līmenī. Tas ir būtiski, lai nodrošinātu, ka esošie un gaidāmie tiesību akti visos līmeņos efektīvi novērš nevajadzīgos šķēršļus ienākšanai

tirgū, tostarp attiecībā uz jauniem uzņēmējdarbības modeļiem sadarbīgajā ekonomikā. Divkāršas atļaujas mazumtirdzniecības uzņēmumu dibināšanai joprojām nevajadzīgi ierobežo ienākšanu tirgū mazumtirdzniecības nozarē. Reģionālajos tiesību aktos paredzētie tirgus piekļuves noteikumi tādu pakalpojumu nozarē, kurus sniedz transportlīdzekļi ar vadītājiem, un īstermiņa īres mājokļu pakalpojumu nozarē varētu nevajadzīgi kavēt līdzsvarotu sadarbīgās ekonomikas attīstību. 2017. gada pirmajos mēnešos Spānija ir veikusi pasākumus, lai ieviestu dzīvē tirgus vienotības likumu; kā piemērs ir minamas nesen pieņemtās norādes šā likuma īstenošanai, kā arī publicētais katalogs par labo un sliktu praksi likuma piemērošanā.

- (17) Profesionālo pakalpojumu regulējums joprojām ir visai ierobežojošs. Protekcionistiskas tiesības ("rezervētās darbības") tiek selektīvi piešķirtas dažiem pakalpojumu sniedzējiem, izslēdzot citus pakalpojumu sniedzējus ar attiecīgu līdzīgu kvalifikāciju. Ir daudzas profesijas, kuru pārstāvjiem obligāti jābūt profesionālas apvienības locekļiem. Būvzinieņu, arhitektu un tūristu gidu profesijās ierobežotības līmenis Spānijā ir augstāks par vidējo svērtā rādītāja Savienībā. Patentu aģentu un juristu profesijās tas ir zemāks par Savienības vidējo rādītāju, kaut arī pieeja jurista profesijai ir stingrāk ierobežota nekā jebkurai citai profesijai Spānijā. Vēl nav pieņemts likumprojekts par profesionālajiem pakalpojumiem, ar kuru cita starpā paredzēts racionalizēt noteikumus par dalību profesionālajās apvienībās. Ar šo reformu arī paredzēts palielināt profesionālo organizāciju pārredzamību un pārskatatbildību, darīt pieejamas nepamatotas rezervētās darbības un aizsargāt tirgus vienotību attiecībā uz profesionālo pakalpojumu pieejamību un sniegšanu Spānijā.
- (18) 2017. gada Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir veikusi Spānijas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2017. gada ziņojumā par valsti. Tā ir arī izvērtējusi 2017. gada stabilitātes programmu un 2017. gada valsts reformu programmu, kā arī pasākumus, kas veikti saistībā ar iepriekšējos gados Spānijai adresētiem ieteikumiem. Izvērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Spānijā, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.
- (19) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi 2017. gada stabilitātes programmu, un tās atzinums⁽¹⁾ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā turpmāk.
- (20) Ņemot vērā Komisijas padziļināto pārskatu un šo novērtējumu, Padome ir izskatījusi 2017. gada valsts reformu programmu un 2017. gada stabilitātes programmu. Tās ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti turpmāk 1.–3. ieteikumā,

AR ŠO IESAKA Spānijai 2017. un 2018. gadā rīkoties šādi.

1. Nodrošināt atbilstību Padomes 2016. gada 8. augusta Lēmumam, tostarp arī pasākumiem, kuru mērķis ir stiprināt fiskālo sistēmu un publiskā iepirkuma politikas satvaru. Veikt izdevumu visaptverošu pārskatu, lai apzinātu iespējamās jomas izdevumu efektivitātes uzlabošanai.
2. Pastiprināt koordināciju starp reģionālajiem nodarbinātības dienestiem, sociālajiem dienestiem un darba devējiem, lai labāk ņemtu vērā darba meklētāju un darba devēju vajadzības. Veikt pasākumus, lai sekmētu pieņemšanu darbā ar beztermiņa līgumiem. Samazināt ienākumu garantiju shēmu reģionālās atšķirības un sadrumstalotību un uzlabot ģimenes atbalstu, tostarp kvalitatīvas bērnu aprūpes pieejamību. Palielināt terciārās izglītības atbilstību darba tirgum. Samazināt izglītības rezultātu reģionālās atšķirības, jo īpaši uzlabojot skolotāju apmācību un skolēniem paredzēto individuālo atbalstu.
3. Nodrošināt pienācīgas un ilgtspējīgas investīcijas pētniecībā un inovācijā un uzlabot šo investīciju pārvaldību visos valdības līmeņos. Nodrošināt tirgus vienotības likuma pienācīgu un laicīgu īstenošanu attiecībā uz esošajiem un turpmākajiem tiesību aktiem.

Briselē, 2017. gada 11. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

T. TÖNISTE

⁽¹⁾ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.